

ELŐTERJESZTÉS

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2013. június 20-i rendkívüli ülésére

Tárgy: Állami Számvevőszék jelentése Dombóvár Város Önkormányzata pénzügyi gazdálkodási helyzetének, szabályosságának ellenőrzéséről, intézkedési terv elfogadása

Előterjesztő: Szabó Loránd polgármester

Készítette: Pénzügyi Iroda

Tárgyalta: Városgazdálkodási Bizottság
Pénzügyi Bizottság
Humán Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott: -

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:

Kovács Gyula, Pénzügyi Iroda vezetője

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Letenyei Róbert jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Dombóvár Város Önkormányzata pénzügyi-gazdálkodási helyzetének, szabályosságának ellenőrzéséről készült jelentés 2013. május 23-án érkezett az önkormányzathoz. A jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódóan a Képviselő-testületnek intézkedési tervet kell elfogadnia és a tervet harminc napon belül az Állami Számvevőszék részére meg kell küldeni.

A jelentéstervezethez a polgármester észrevételeit megtette, az észrevételeket és a válaszokat a jelentés tartalmazza.

Módszertani szempontból legfontosabb kifogásunk az volt, hogy a 2013. január 1. napját követően az önkormányzatok gazdálkodása gyökeresen átalakult. Ez az átalakulás pedig nem köszön vissza a jelentésből. Múltbeli adatokból von le a Számvevőszék következtetést a jövőre vonatkozóan úgy, hogy a vizsgált időszakot követően jelentős volt az önkormányzatok finanszírozásának a változása.

Gazdálkodásunkat megnehezíti az állami szabályozási rendszer állandó és következetességet nélkülöző folyamatos változása. Így a tervezés szinte lehetetlen, a több évre szóló elkötelezettség pedig kockázatos.

Az Állami Számvevőszék eljárása, hogy megbontotta a kiadásokat kötelező és önként vállalt feladatokra, nem biztos, hogy szakmailag helyes, hiszen a törvényi szabályozás a finanszírozással nincs összhangban. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 10. §-a rendelkezik arról, hogy az önkormányzatok ellátják a kötelező és önként vállalt feladataikat.

Az Mötv. 13. §-a felsorolja a kötelezően ellátandó önkormányzati feladatok lehetséges körét. A törvényi szabályozás pedig a következő:

13. § (1)² A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsőirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- 8.³ szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;

11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
  12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
  13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
  14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
  15. sport, ifjúsági ügyek;
  16. nemzetiségi ügyek;
  17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
  18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
  19. hulladékgyűjtés;
  20. távhőszolgáltatás;
  21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.
- (2) Törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó más helyi önkormányzati feladatot is megállapíthat.

A fenti szabályozást nem követte a kötelező feladatellátás módjának és mértékének szabályozása, illetve összhangba hozása a finanszírozás nagyságával. Az Mötvp példálódzó jellegét erősíti a (2) bekezdés is, *amely szerint Törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó más helyi önkormányzati feladatot is megállapíthat.* Tehát ez a felsorolás csak egy viszonylag alapos gyűjteménynek tekinthető, de nem tartalmazza a helyi közügyek körébe vonható önkormányzati feladatok teljes körét. Így a fentiek alapján megkérdőjelezhető a kötelező és az önként vállalt feladatok bontásának a módszertani szakszerűsége.

Az Állami Számvevőszék jelentéséből hiányzott véleményünk szerint annak a megállapítása, hogy az állam mint finanszírozó, feladat-megrendelő és gazdasági szereplő hogyan és milyen módon nyúlhat be a jogi szabályozáson keresztül egy Alaptörvényben rögzített önállóságba!?

A jogbiztonság hiánya érinti az önkormányzatokat is. Ez megteremti a tervezés nehézségét, de mindez az általunk tapasztalt nehézség nem köszön vissza a jelentésben! Hiszen az önkormányzat is egy gazdasági entitás, jogszabályokat végrehajtó, az államigazgatás részének tekinthető szervezet, mely nem függetlenítheti magát a társadalmi környezetétől.

Hiányoljuk a Számvevőszéki jelentésben az állami szabályozás hiányosságaira, a jogszabályi környezet állandó és koncepciót nélkülöző változásaira és a jogbiztonság követelményére vonatkozó mondatokat!

Az Állami Számvevőszék jelentését az előterjesztés melléklete tartalmazza.

Az ellenőrzés időszaka 2009. január 1.-2012. június 30.

Az összegző megállapítások közül az alábbiakat emelném ki:

- **Az önkormányzat pénzügyi egyensúlyi helyzete rövid távon nem biztosított. Az alacsony működési jövedelemtermelő képesség miatt a**

jelentős pénzüzetekkel és szállítókkal azonban kötelezettségek teljesíthetősége kockázatos.

A megállapítással egyetértünk, hiszen az önkormányzat alacsony jövedelemtermelő képességét a vizsgált időszakban még a központi költségvetés is elismerte. Az éves központi költségvetésről szóló törvény alapján azoknak az önkormányzatoknak, ahol a helyben maradó összegű jövedelemadó-bevétel és az iparüzési adó erőképeség nem érte el a településnagyság kategóriájának megfelelő átlagot, jövedelem differenciálódás mérséklése címen kiegészítést fizetett az állami költségvetés. Dombóvár Város Önkormányzata jövedelem differenciálódás mérséklésére 2012. évben 456.138 eFt-ot kapott, az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok támogatására elkülönített keretből további 134.774 eFt-hoz jutott.

A Képviselő-testület elé valamennyi évben szakmailag alátámasztott és helyes költségvetés került benyújtásra, de ez minden esetben politikai céloktól vezérelve felpuhult. A Testület a hosszú távú költségvetési egyensúlyi követelményeket figyelmen kívül hagyva önként vállalt, többlet feladatokat.

Az önkormányzati jövedelemszerző képesség gyengeségéről nemcsak „Dombóvár tehet”, hanem az állami szabályozási rendszer is. Egy szemléletes példát szeretnék ismertetni Dombóvár és Paks adóbevételeinek az összehasonlításával.

A 2012. évi adóbevételek(Ft):

Dombóvár

építményadó 28.067.000

iparüzési adó 459.406.000

Paks

építményadó 706.260.000

iparüzési adó 4.200.590.000

Az egyenlőtlenségek további fokozását vetíti előre ennek az adófizetési, adókivetési rendszernek a fenntartása. Az egyenlőtlenség még szembetűnőbb, ha a napi gazdálkodással vetjük össze a fenti adóbevételeket, mert a jelenlegi folyószámla, hiányunk egy takarékos és visszafogott gazdálkodás mellett mínusz 219 millió forint.

Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény szerint megszűnt a személyi jövedelemadó megosztása az önkormányzatok részére, nincs olyan központi forrás, melyből az elmaradott térségben lévő önkormányzat esetében az alacsonyabb bevételszerű képességet ellensúlyozná és amiből legalább az átlag településnek megfelelő szinten fedezhetné a kötelező feladatok kiadásait. A törvény 4. számú melléklete alapján az önkormányzati fejezeti tartalékból az önkormányzatok kiegészítő támogatást kivételes esetben igényelhetnek.

A vizsgálat időpontjához képest az alacsony működési jövedelemtermelő képesség mellett az állami források, megosztott bevételek szűkítése tovább rontja az önkormányzat pénzügyi helyzetét.

- **A vizsgálat megállapítása alapján az önként vállalt feladatokra fordított kiadások magas aránya működési kockázatot jelent, illetve a felhalmozási kiadások 59%-a kapcsolódott az önként vállalt feladatokhoz, amely felhalmozási kockázatot jelent.**

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény az önkormányzat kötelező feladatainak körét módosította, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján az óvodán kívüli köznevelési intézményeket az önkormányzat átadta az állami intézményfenntartó központnak, így az eddigi önként vállalt gimnázium, szakközépiskola, szakiskola, alapfokú művészeti iskola, valamint kollégium kiadásai a vizsgálat befejezése után már nem jelennek meg az önkormányzati kiadások között, emiatt az önként vállalt és a kötelező feladatokra fordított kiadások aránya javul.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény hatályba lépésével bővült a kötelező feladatok köre, többek között a kulturális örökség helyi védelmével, a helyi közművelődési tevékenység támogatásával, valamint a sport és ifjúsági ügyekkel. Ez valamennyi olyan feladat, melyet önkormányzatunk korábban önként vállalt feladatként végzett.

A Dombóvári Művelődési Ház Nkft., valamint a civil szervezetek részére nyújtott támogatások a helyi közművelődési tevékenységet szolgálták. A Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat részére biztosított forrás az ifjúság ügyeit segítette. E két területre nyújtott támogatás mértékét már nem lehet csökkenteni, hisz az már a feladat ellátását veszélyeztetné. (A kultúra, közművelődés támogatásával kapcsolatban fontos megjegyezni, hogy bár az kötelező feladatként szerepel, az állam által e célra biztosított normatíva csupán a könyvtár költségvetésének kb. 50%-át fedezi.)

A város sportéletének támogatására fordított kiadások jelentősen csökkennének, ha a DVMSE csarnok tulajdonjogát megkapnánk. Ebben az esetben megszűnne a bérleti díj fizetési kötelezettségünk, ami éves szinten kb. 4 millió forint megtakarítást jelentene.

A sport és ifjúság ügyek ellátására – annak ellenére, hogy kötelező feladat – nem kapunk normatív állami támogatást.

A közoktatási területen az önkormányzat már csak kötelező feladatokat lát el, két óvodát tart fenn.

A bérlakás-üzemeltetés tekintetében jelenleg is zajlik egy racionalizálási folyamat, felújítást, nagyobb ráfordítást igénylő lakások értékesítése van napirenden. Az eladás nehézségei mutatják, hogy az önkormányzati lakások eladása is nehézkes, a csekély kereslet miatt a lakások kezelését, hasznosítását fenn kell tartani.

A szociális alapszolgáltatási és intézményi feladatok tekintetében nem beszélhetünk „felesleges” feladatellátásról, ugyanakkor a feladatellátás tervezhetősége érdekében nagyobb állami segítségre és több információra lenne szükség. Egészen friss az a törvény, mely az önkormányzati segély kialakításáról szól, melybe be kell építeni a temetési segélyt és az átmenti segélyt is, így az önként vállalt feladat kötelezővé vált, önkormányzati segélyt mindenképpen nyújtani kell a helyileg kialakított feltételek szerint.

Utazási támogatás miatti kiadás lényegében elenyésző, az érintett néhány személy számára ugyanakkor mégis segítséget jelent.

A szociális szolgáltatások vonatkozásában a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 2013. július 1 - től állami feladat, ezzel a 2013. június 20-i testületi ülés egyik előterjesztése is foglalkozik az Egyesített Szociális Intézményhez kapcsolódó fenntartói döntések között. A 2013. június 27-i ülésen szereplő társulási beszámolók között az ESZI-t fenntartó társulási beszámoló is megtalálható, az ESZI útján ellátott önként vállalt szociális feladatok iránti igény valós, a kapacitás kihasználtság, a feladatok megszüntetése komoly negatív helyi társadalmi következményekkel járna az idős- és hajléktalanszolgálatok tekintetében. Ezekben a területeken egyébként szintén várható állami feladatátvétel, legalábbis felmerültek szakmai elképzelések ezzel kapcsolatban.

- **Az önkormányzat működési jövedelme 2009. évben pozitív, a 2010-2011. évben negatív értéket mutatott. A negatív működési jövedelem kialakulásához folyó bevételek csökkenése és a folyó kiadások növekedése vezetett.**

A folyó bevételek csökkentek a költségvetési támogatások, az SZJA és a helyi adóbevételek csökkenése miatt. A vizsgálat szerint a normatív támogatás mérséklődését a mutatószámok és a normatívák fajlagos összegének csökkenése egyaránt okozta, az adóbevételek esetében az iparüzési bevétel maradt el az előző évektől. A megállapítások alapján az önkormányzatnak az adómértékek növelésével, a kedvezmények csökkentésével lehetősége van további bevételnövelésre.

A helyi adókról a Kúria Önkormányzati Tanácsa már kifejtette, hogy részben forrást képez az önkormányzat gazdálkodásához, közfeladatai ellátásához, részben az adókiadásoknak lehetnek gazdaságossági, szociálpolitikai, helyi politikai, a költségvetési egyensúlyt szolgáló, avagy egyéb hatásai az önkormányzat működésére. A Tanács felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 6. §. c) pontja ugyanakkor azt is előírja az önkormányzati jogalkotó számára, hogy az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan állapítsa meg. A törvényi szabály lényegét tekintve közvetíti az Alaptörvény adóalanyt védő teherbíró képességére és a közteherviselés arányosságára vonatkozó előírásait.

A Számvevőszéki vizsgálat a bevétel minősítésénél és a bevételkiesésnél a maximális adómértékhez viszonyított elmaradást vette alapul, az adóalanyok teherbíró képességét és az adó mértékének az adótárgy értékéhez viszonyított arányát nem vizsgálta. Könnyű belátni, hogy (a példánál maradva) egy Atomerőmű által biztosított, viszonylag magas fizetésekkel rendelkező lakosság könnyebben kifizeti az önkormányzat által kivetett adót.

A Polgármesteri Hivatal a vizsgálat időpontjában elkészítette az adó mértékének növelésére, valamint a kedvezmények csökkentésére tett javaslatát, azonban a képviselő-testület nem tárgyalta meg. Az ellenőrzés javaslata alapján a polgármesternek bevételek növelését célzó intézkedések bevezetéséhez szükséges javaslatot kell előterjesztenie.

- **A felhalmozási kiadások arányának növekedését a felújítási projektek okozták.**
- **A megállapítások szerint a megvalósított fejlesztések jövőbeni üzemeltetésének várható kiadásait nem számszerűsítették, a fejlesztések nem teremtettek bevételnövelési lehetőséget, ezért jövőbeni üzemeltetési kockázatot jelenthetnek.**

A projektek célja elsősorban az önkormányzati ingatlanok felújítása, a működtetéshez szükséges és előírt feltételek, költség-hatékony működtetés megteremtése volt, nem a bevételnövelési lehetőség.

A pályázatok része volt a fenntarthatóság (pénzügyi, szakmai, szervezeti) szempontjainak elemzése is, valamint az üzemeltetési és karbantartási költségek bemutatása 2022. évig.

Az önkormányzati feladatellátás jogszabályi változása miatt a közoktatási ágazatban megvalósított fejlesztések működtetését 2014. végéig az állami intézményfenntartó központ végzi. Az önkormányzatnak, mint épület tulajdonos továbbra is hozzá kell járulnia az oktatás költségeihez. A hozzájárulás költségeinek nagyságának megállapításáról nincsenek valós szakmailag alátámasztható elvek hanem az önkormányzat várható finanszírozási helyzete alapján a döntéshozó bizottság azt állapította meg, hogy az önkormányzat pénzügyi helyzete alapján lehetővé vált a hozzájárulás fizetése.

- **Az önkormányzat pénzügyi kötelezettségei, rövidtávú pénzügyi helyzete a negatív költségvetési egyenlegek következtében romlott. A kötelezettségvállalások minden esetben a képviselő-testület döntése alapján történtek, a devizában kibocsátott kötvény árfolyamváltozását a számviteli nyilvántartásokban rögzítette az önkormányzat, a kiadások között szereplő kamatok az induló kamatfeltételekhez képest kedvezően változtak.**

A megállapítás szerint a 2011. évi hosszúlejáratú hitel felvétel esetén a visszafizetés lehetséges forrásait nem részleteztük, észrevételeink alapján a hitelfelvételi korlát vizsgálata egyben a visszafizetés forrásainak számbavételét is jelenti. Az észrevételt a Számvevőszék nem fogadta el, azonban a visszafizetés lehetséges forrásai csak a

hitelfelvételi korlát számításában szereplő saját bevételek, a helyi adó, gépjárműadó, kamatbevétel, bírság, osztalékbevétel, az önkormányzati vagyon hasznosításából származó bevétel lehet, melyek összegét és leterheltségét a hiteltörlesztés utolsó évéig bemutatja a számítás. Sajnos jogszabályi változások miatt a kimutatás már nem megfelelő, mivel a gépjárműadó nem áll teljes mértékben rendelkezésünkre.

- **Az adósságszolgálat teljesítése céljából a javaslat szerint elkülönített tartalék képzéséről kell dönteni.**

Véleményünk alapján, ha az önkormányzat rendelkezne megfelelő összeggel a tartalék képzéséhez és elkülönítéséhez, akkor a hitel felvételére sem lenne szüksége. A hiteleket és kamatait az önkormányzat pontosan törlesztette, a hitel lejáratát a helyi adó fizetésének időpontjához kötötte.

A javaslat szerinti tartalék képzését csak az éves törlesztési ütemekre és a helyi adó márciusi és szeptemberi befizetéséből látom lehetségesnek, de természetesen számolni kell azzal, hogy a betéti és hitelkamatok eltérése miatt az önkormányzat veszteséget szenved el, így a lejárat előtti törlesztés kifizetődőbb az elkülönített tartaléknál.

A megfelelő hosszú távú tervezést nem csak a pénzügyi egyensúly, hanem az önkormányzati feladatellátás szerkezetének alakítása, az egyes feladatok meghatározása és rangsorolása és a várospolitikai célkitűzései miatt is fontosnak tartjuk.

A megfelelő tervezéshez viszont a tartós szabályozás elengedhetetlen, a pénzügyi, jogi és gazdasági környezetnek kiszámíthatónak kell lennie, valamint a változásokról kellő időben kell értesülni. Az információk hiánya és a jelentős változások miatt az önkormányzat 4 éves munkaprogramját két év után egészében módosítani kellett.

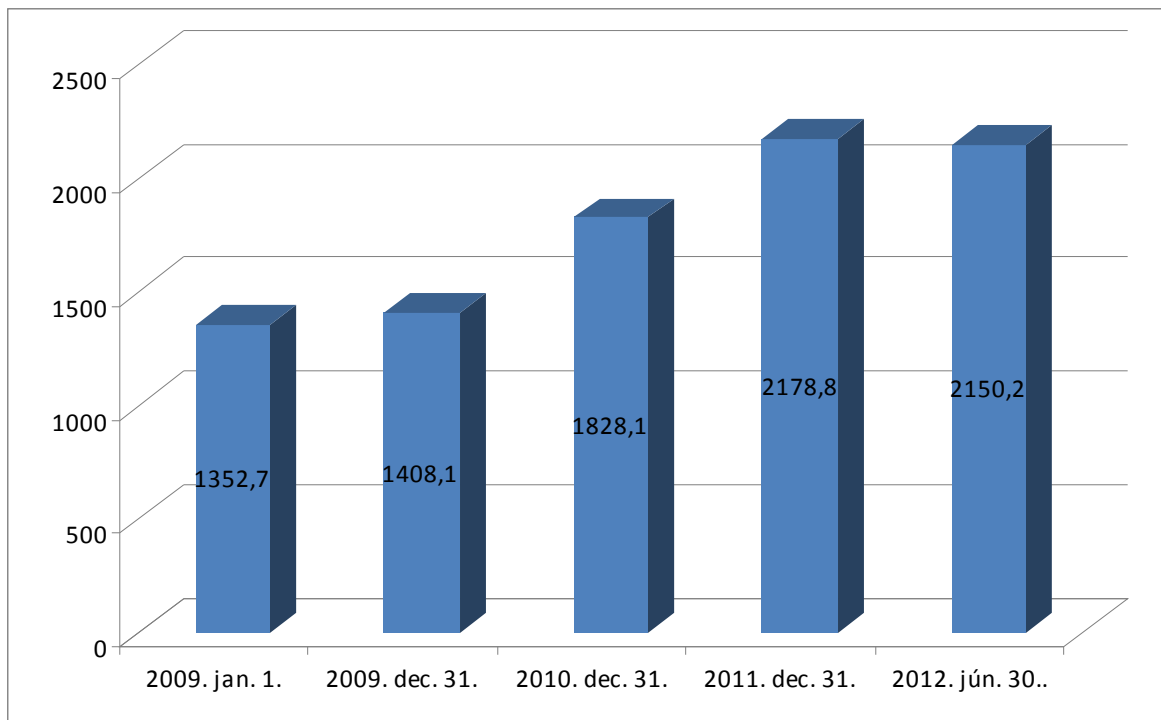
A hitelfelvételkor és a kötvénykibocsátáskor az önkormányzat és a hitelt nyújtó hitelintézetek, kötvény vásárlói egyaránt vizsgálták, hogy a törlesztési időpontokban a visszafizetéshez a megfelelő forrás rendelkezésre áll-e. A visszafizetés kockázatát a saját bevételekre hatást gyakorló gazdasági válság mellett nagymértékben meghatározza a politikai kockázat is.

Az állami finanszírozás változása, a személyi jövedelemadó megosztás eltörlése, a gépjárműadó megosztás kedvezőtlen változása az önkormányzat forrásait jelentősen szűkíti, erre az intézkedésre a hosszú távú tervezéssel nem lehet felkészülni.

- **A vizsgálat felmérte a pénzügyi kötelezettségek nagyságát, és a megállapítás alapján a folyó költségvetésben képződő bevételek várhatóan nem nyújtanak fedezetet- a feladatellátás kiadásain túl az adósságkonszolidációt követően sem a jövőben esedékessé váló pénzügyi és egyéb kötelezettségek teljesítésére.**

A pénzügyekkel szemben fennálló kötelezettségek állományának változása:

Sajnos az állami finanszírozás a vizsgált időszakhoz képest tovább romlott, a feladatváltozáshoz kapcsolódó csökkenésen túli elvonás éves összege nagyobb, mint amennyit az éves tőke - és kamatfizetésre kell fordítani. Az adósságvállalás mértéke 60%, időpontja 2013. június 28., azonban a pontos részleteit 2013. május végén még nem ismerjük, így nem ítéhető meg, hogy a maradó állományt milyen ütemezésben kell visszafizetni, a visszafizetés forrásait a szabályozás változása (gépjárműadó megosztás) miatt át kell tekinteni.

A vizsgálat időpontjában még jelentős volt a szállítói állomány, mely rendezésére benyújtott pályázatunk alapján a döntéshozók elismerték, hogy az önkormányzat önhibáján kívül keletkezett lejárt tartozások rendezésére támogatást biztosítottak.

A szállítási kötelezettség alakulásáról a havi intézményvezetői értekezleteken az intézményvezetők beszámoltak, az állományról a képviselő-testületet rendszeresen tájékoztattam. A 2013. évben az intézményvezetői értekezleteken továbbra is áttekintjük az intézmények pénzügyi helyzetét, a lejárt szállítói állományt, kérem a képviselő-testületet az ezzel kapcsolatos előterjesztések megtárgyalására.

- **Az önkormányzat által nyújtott kezességvállalások és kölcsönök megtérülése pénzügyi kockázatot jelent.**

Az önkormányzat a foglalkoztatás elősegítése, a beruházások lebonyolítása érdekében több kölcsönt nyújtott, valamint kezességet vállalt. A társaságok pénzügyi és vagyoni helyzete, a támogatások folyósításához kötött előírások és jelzálog-bejegyzések nem tették lehetővé, hogy az önkormányzat vagyoni biztosítékot kössön ki. A teljesítések elmaradása esetén az adósok ellen a jogi lépéseket megtettük.

A 100%-ban Önkormányzati tulajdonban lévő Dombóvári Projektmenedzsment NKft. részére nyújtott 12 millió tagi kölcsön.

A Dombóvári Projektmenedzsment NKft. az önkormányzat európai uniós pályázatainak menedzselésére jött létre, a tevékenység megkezdéséhez nyújtott a cég számára tagi kölcsönt az alapító önkormányzat (a cég mindössze 500.000,-Ft törzstőkével jött létre), melynek visszatérülése várható volt a pályázatokból lehívható projektmenedzsmenti költségekre tekintettel. 2012-ben az alapító önkormányzat elhatározta a cég végelszámolását, ezzel összefüggésben a tagi kölcsön rendezése is megtörtént:

A Képviselő-testület a Dombóvári Projektmenedzsment Nonprofit Kft. részére nyújtott 12 millió Ft-os tagi kölcsön követelésből 9 millió Ft összegről és a tartozáshoz kapcsolódó késedelmi kamatról lemondott Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szóló 10/2011. (III. 4.) önkormányzati rendelet 15. § (2) bekezdés d) pontja alapján a gazdasági társaság végelszámolására, a felszámolási eljárás megindításának elkerülésére és arra tekintettel, hogy a cég vagyona nem nyújt fedezetet a kölcsön kiegyenlítésére.

A cég működését ellehetetlenítette az állandó és méltatlan politikai támadások nagysága és intenzitása, mely a cég vezetősége ellen irányult.

Hamulyák Közalapítvány részére nyújtott kölcsönök

A Közalapítvány az alapító önkormányzat által meghatározott célok megvalósítása érdekében végzett tevékenysége következtében szorult az önkormányzat segítségére, a megelőző években realizálódott bevételei alapot adtak arra, hogy a kölcsönt a szervezet vissza tudja fizetni. A Közalapítvány nívós közterületi műalkotásokkal bővítette a város arculatát, az alkotások hiánypótló jellegére (pl.: II. világháborús emlékmű) tekintettel a városnak előbb-utóbb mindenképpen forrást kellett volna fordítania azok létrehozására. A tartozások rendezésével egyébként a 2013. június 27-i ülés egyik előterjesztése foglalkozik terveink szerint.

Megállapítható, hogy a Közalapítvány helyzete és forrásszerző képessége rendben volt amíg a kuratórium munkájában részt vettem. A Közalapítvány jelenlegi helyzete jól mutatja ezen kijelentés megalapozottságát.

A II. Világháborús emlékművet a Dombóváriak befogadták, most már sajátjuknak érzik, méltó helyet biztosítva az elesett Hősökre vonatkozó megemlékezéseknek. Tehát a kölcsön nemes célokat, jó ügyet szolgált.

Kapos ITK Kht kezességvállalás

A Kapos ITK Kht állami támogatással inkubátorházat épített 2005. évben. Az állami támogatás feltétele volt a megfelelő biztosíték nyújtása. Az inkubátorházban a

foglalkoztatottak döntő többségét az önkormányzatunk területéről bejárók adták, így a foglalkoztatás elősegítése érdekében az önkormányzat készfizető kezességet vállalt. A Kht elmulasztotta a nonprofit gazdasági társasággá alakulást, emiatt a fenntartási időszak vége előtt néhány hónappal a támogatást visszavonták és a kezességet beváltották. Az önkormányzat a jogi lépéseket megtette, mely alapján a kht felszámolási eljárása során hozott intézkedéseket is felülvizsgálta a bíróság.

Gunaras Zrt-nek nyújtott tagi kölcsönök

Az önkormányzat többségi tulajdonában lévő gazdasági társaság a fürdő felújítására jelentős összegű támogatást kapott. A felújítás megvalósítása érdekében az önkormányzat biztosította a saját erőt a várható tulajdonos váltás miatt tagi kölcsön formájában. A felújítás lehetősége miatt a Zrt részvényeit a névérték felett tudta értékesíteni az önkormányzat, az új tulajdonos vállalta a tagi kölcsönök törlesztését is. Az önkormányzat a tagi kölcsönök és kamata beszedése érdekében bírósághoz fordult, a Szekszárdi Törvényszék kötelezte a Zrt-t a tartozás megfizetésére.

- **A vizsgálat javaslata alapján a gazdálkodó szervezetek részére nyújtott kölcsönszerződésekben a kamat felszámításán túl a követelés biztosítására fedezet, illetve jogi biztosíték kikötéséről kell rendelkezni.**

Az önkormányzatot tagi kölcsön, illetve kezességvállalási igénnyel elsősorban az önkormányzati feladatok ellátására alapított szervezetek, társaságok keresik meg. A finanszírozó pénzintézetek a társaságok részére a megfelelő biztosíték hiányában csak önkormányzati kezességvállalás mellett nyújtanak kölcsönt. Az önkormányzat a társaságokat alacsony tőkével alapította, a működéshez szükséges forgótőke hiányzik, vagyonuk minimális, emiatt a kellő fedezet nem áll rendelkezésre.

- **A pénzügyi gazdálkodási folyamatok szabályosságát, megfelelőségét biztosító belső kontrollok köréből hiányolja az ellenőrzés a pénzügyi gazdasági döntések megalapozását szolgáló, valamint a pénzintézeti kötelezettségek szabályosságát biztosító kontrollok gazdasági folyamatokba történő beépítését.**

A Polgármesteri Hivatal belső kontroll kézikönyve a Pénzügyminisztérium”Útmutató a kockázatkezelés kialakításához” című módszertani útmutatója alapján került kidolgozásra, melyben a kért kontroll nem szerepelt kiemelten, javasolom a szabályzat módosítását.

- **A gazdálkodási folyamatokba beépített kontrollok működését megfelelőnek minősítették.**
- **Az ÁSZ 2009. évi ellenőrzése során 17 szabályszerűségi és 21 célszerűségi javaslatot tett, melyből csak 4 célszerűségi javaslat nem valósult meg.**

Az átfogó önkormányzati informatikai stratégiát az önkormányzat pályázat keretében kívánta elkészíttetni, melyre nem volt lehetőség.

A megfogalmazott javaslatok alapján összeállított intézkedési terv elfogadását javaslom a képviselő-testületnek.

Határozati javaslat

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat pénzügyi gazdálkodási helyzetének, szabályosságának ellenőrzéséről szóló Állami Számvevőszéki jelentést megtárgyalta és a mellékelt intézkedési tervet fogadja el.

A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy az intézkedési tervet az Állami Számvevőszék részére küldje meg.

Határidő: 2013. június 23

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Pénzügyi Iroda

Szabó Loránd
polgármester

**Intézkedési terv az Állami Számvevőszék 13034. sz. Dombóvár Város
Önkormányzata pénzügyi gazdálkodási helyzetének, szabályosságának
ellenőrzéséhez**

Javaslatok a polgármesternek

1. A működési jövedelemtermelő képesség és a feladatellátás összhangjának, valamint az Önkormányzat pénzügyi egyensúlya helyreállításának, hosszú távú fenntarthatóságának érdekében – a 2013. évi kormányzati adósságkonszolidációt, valamint a 2013. évtől változó feladat-ellátási kötelezettséget és feladatfinanszírozási rendszert figyelembe véve – felelősök és határidők megjelölésével kezdeményezzen intézkedéseket, melyek keretében:

a) a költségvetési rendlettervezet, valamint annak évközi módosítása előterjesztését megelőzően mérje fel a bevételszerző, kiadáscsökkentő lehetőségeket, és terjessze a Képviselő-testület elé a bevételek növelését, kiadások csökkentését célzó intézkedések bevezetéséhez szükséges – a Htv. 140. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jegyző által elkészített – döntési javaslatát;

Intézkedés:

- Az önkormányzat bevételszerző, kiadáscsökkentő lehetőségeinek felmérése, az intézkedésekhez szükséges döntési javaslat előterjesztése,
- Helyi adórendelet módosításának előterjesztése az adó növelésére, kedvezmények csökkentésére

Határidő: 2013. október 31.

Felelős: Szabó Loránd polgármester
Dr. Letenyei Róbert jegyző

Közreműködik: Hivatal valamennyi irodavezetője

b) terjesszen a Képviselő-testület elé jóváhagyásra – a Htv. 140. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jegyző által elkészített – az Önkormányzat gazdasági helyzetének elemzésén alapuló, a pénzügyi egyensúlyi helyzet gyors helyreállítását, hosszú távú fenntartását, valamint az adósságállomány újratermelődésének elkerülését biztosító intézkedéseket tartalmazó reorganizációs programot;

Intézkedés:

Reorganizációs program készítése.

Határidő: 2013. október 31.

Felelős: Szabó Loránd polgármester
Dr. Letenyei Róbert jegyző

Közreműködik: Pénzügyi Iroda

c) az adóssághozzájárulást követően fennmaradó kötelezettségek tekintetében terjesszen a Képviselő-testület elé olyan egyensúlyi (elkülönített) tartalék képzésére vonatkozó – a Htv. 140. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jegyző által elkészített döntési javaslatot, amelyben a Képviselő-testület meghatározza annak összegét, és kötelezettséget vállal arra, hogy a törlesztési időszak alatt ezt a tartalékot a költségvetési rendeleteiben minden évben betervezi az adósságszolgálat teljesítésére;

Intézkedés:

Egyensúlyi (elkülönített) tartalék képzésére döntési javaslat beterjesztése, elkülönített számla nyitása, a helyi adóbevételekből minden év március 31-ig az adott év szeptember 30-áig esedékes törlesztések összegének megfelelő összeg átutalása az elkülönített számlára, minden év szeptember 30-ig az adott év december 31-éig esedékes törlesztőrészletnek megfelelő összeg átutalása az elkülönített számlára.

Határidő: 2013. szeptember 30., majd folyamatosan

Felelős: Szabó Loránd polgármester
Dr. Letenyei Róbert jegyző

Végrehajtásért felelős: Pénzügyi Iroda

d) vizsgálta felül az önként vállalt feladatok finanszírozhatóságát a kötelező feladatellátás elsődlegességének biztosítása érdekében, és ennek függvényében tegyen javaslatot a Képviselő-testületnek a feladatellátás racionalizálására;

Intézkedés:

Önként vállalt feladatok finanszírozásának áttekintése, javaslat a feladatellátás racionalizálására.

Határidő: 2013. október 31.

Felelős: Szabó Loránd polgármester

Végrehajtásért felelős: Hivatal valamennyi irodavezetője

e) intézkedjen, hogy a gazdálkodó szervezetek részére nyújtott kölcsönök esetében a kölcsönszerződésben a kamat felszámításán túl a követelés biztosítására fedezet, illetve egyéb jogi biztosíték kikötéséről rendelkezzenek;

Intézkedés:

A gazdálkodó szervezetek részére nyújtott kölcsönök esetében kölcsönszerződés akkor köthető, ha kamatot és a követelés biztosítására fedezetet, illetve egyéb jogi biztosítékot tartalmaz.

Határidő: azonnal

Felelős: Szabó Loránd polgármester

Végrehajtásért felelős: Pénzügyi Iroda

f) a szállítói kitettség és a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény 4-9. §-ában szabályozott adósságrendezési eljárás megindítása elkerülésének érdekében meghatározott gyakorisággal számoljon be a Képviselő-testületnek az Önkormányzat lejárt szállítói állománya alakulásáról. Intézkedjen a szállítói számlák esedékesség szerinti kiegyenlítéséről vagy a lejárt tartozások átütemezéséről.

Intézkedés:

A lejárt szállítói állomány alakulásáról a Polgármester a negyedévet követő hónapban tájékoztatja a képviselő-testületet, a 60 napon túli elismert tartozások esetében átütemezést kell kezdeményezni.

Határidő: minden negyedévet követő havi testületi ülés

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Pénzügyi Iroda, Integrált Önkormányzati Szolgáltató Szervezet

Javaslatok a jegyzőnek

Működtessen az Áht2 69. § (2) bekezdésében, továbbá a Bkr. 7. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt előírásoknak megfelelő, a pénzügyi egyensúlyt befolyásoló kockázatok kezelésére alkalmas kockázatkezelési rendszert.

Intézkedés:

Előírásoknak megfelelő kockázatkezelési rendszer működtetése, előterjesztésekben a kockázatok bemutatása, értékelése.

Határidő: folyamatos

Felelős: dr. Letenyey Róbert jegyző

Végrehajtásért felelős: Hivatal valamennyi irodavezetője

Alakítsa ki az Áht2 69. § (2) bekezdésében, továbbá a Bkr. 8. § (1)-(2) bekezdései alapján azokat a belső kontrolltevékenységeket, amelyek biztosítják a pénzügyi-gazdálkodási folyamatok szabályosságát és a pénzügyi egyensúlyi helyzet alakulását befolyásoló döntések kockázatainak kezelését. Ennek keretében készítsen szabályzatot az Önkormányzat fizetőképességének és eladósodásának kezelésére.

Intézkedés:

Belső kontrolltevékenység kialakítása, szabályzat készítése az önkormányzat fizetőképességének és eladósodásának kezelésére.

Határidő: 2013. szeptember 30.

Felelős: dr. Letenyei Róbert jegyző

Végrehajtásért felelős: Pénzügyi Iroda